

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO
TYRIMŲ SKYRIUS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (0 5) 209 6170 / (0 5) 209 6185
El. p.: tyrimai@lrs.lt; info@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt/info

Analitinė apžvalga
25/15

2025-02-14

**Prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir jų priedais reguliavimas bei jų atliekų tvarkymas
kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse narėse**

Darbe apžvelgiami prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir jų priedais reguliavimas, ypač nuotolinė prekyba, taikomi reklamos ribojimai bei jų atliekų tvarkymas 14 ES šalių.

Įvadas

Beveik visose apžvelgtose šalyse, išskyrus Latviją, bendra tai, kad elektroninės cigaretės neparduodamos asmenims iki 18 metų. Nuotolinė prekyba (prekyba internetu) elektroninėmis cigaretėmis draudžiama Belgijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Nyderlanduose, Suomijoje, iš dalies Italijoje. Iš visų ES šalių kol kas tik Belgijoje ir ką tik Prancūzijoje uždrausta prekiauti vienkartinėmis elektroninėmis cigaretėmis. Šia linkme judama ir Vokietijoje. Jungtinėje Karalystėje (Anglijoje ir Velse) toks draudimas įsigalios nuo 2025 m. birželio 1 d.¹ Taip pat visose šalyse taikomi elektroninių cigarečių ir jų priedų vienokie ar kitokie reklamos ribojimai, ypač reklamoje, prieinamoje plačiajai visuomenei.

Paminėtina, kad aptariant reguliavimą ES šalyse, darbe mažiau dėmesio skiriama dalykams, kuriuos reglamentuoja Tabako gaminių direktyva 2014/40/ES. Šios direktyvos nuostatos perkeltos į ES šalių nacionalinę teisę daugiausia kaip tabako gaminių ir jų kontrolės teisės aktų nuostatos. Daugelyje nacionalinių teisės aktų nėra ryškios skirties tarp vienkartinių elektroninių cigarečių ir kitų elektroninių rūkymo („garinimo“) gaminių ir jų priedų, taigi juose dažniausiai minimos elektroninės cigaretės apskritai.

Visoms apžvelgtoms šalims bendra tai, kad elektroninių cigarečių ir jų priedų atliekos laikomos pavojingomis ir / arba elektronikos atliekomis, ir kaip tokios – smulkios elektronikos atliekos – jos turi būti rūšiuojamos ir surenkamos. Kai kuriais atvejais, ypač kai tai įmanoma padaryti saugiai, elektroninių cigarečių įrenginius patariama išardyti ir atitinkamai išrūšiuoti, pavyzdžiui, atskiriant baterijas, plastiką, skysčio kapsules ir / arba jų pildykles.

Pažymėtina ir tai, kad prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir jų priedais bei jų rinkodaros reguliavimas yra ypač sparčiai kintanti sritis, ir reguliavimas bet kurioje šalyje gali pakisti vos per keletą mėnesių.

Lietuvoje prekiauti elektroninėmis cigaretėmis ir elektroninių cigarečių pildyklėmis leidžiama, tačiau šiais gaminiais prekiaujantys ūkio subjektai privalo laikytis Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme numatytų prekybos, reklamos bei kitų apribojimų. Fiziniais asmenims licencijos verstis didmenine arba mažmenine prekyba su tabako gaminiais susijusiais gaminiais neišduodamos. Licencijos verstis didmenine prekyba su tabako gaminiais

¹ Single-use vapes ban: <https://www.gov.uk/guidance/single-use-vapes-ban>

susijusiais gaminiais gali būti išduodamos tik Lietuvoje įsteigtiems juridiniams asmenims ar užsienio juridinių asmenų filialams. Licencijos išduodamos neterminuotam laikui.

Elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles draudžiama parduoti, nupirkti ar kitaip perduoti (pavyzdžiui, padovanoti, nupirkti, paskolinti ir kt.) asmenims, jaunesniems nei 18 metų. Jaunesniems nei 18 metų asmenims yra draudžiama ne tik rūkyti (vartoti) elektronines cigaretes, tačiau draudžiama ir turėti elektroninių cigarečių ar elektroninių cigarečių pildyklių. Draudžiama vidaus ir tarpvalstybinė nuotolinė prekyba elektroninėmis cigaretėmis ir elektroninių cigarečių pildyklėmis.

Elektroninių cigarečių, elektroninių cigarečių pildyklių ir rūkomųjų žolinių gaminių reklama, taip pat paslėpta elektroninių cigarečių, elektroninių cigarečių pildyklių ir rūkomųjų žolinių gaminių reklama draudžiama².

UAB *Ekonovus* atstovų teigimu, tvarkant atliekas, elektroninių cigarečių įrenginius rekomenduojama pridurti į elektroniką ar pavojingas atliekas tvarkančias įmones, elektroninėmis cigaretėmis prekiaujančias parduotuves, kurios dažnai teikia šią paslaugą. Taip pat, kaip ir kitus elektroninius gaminius, tokią elektroniką galima išmesti į prekybos centruose esančiuose smulkiai elektronikai surinkti skirtus kontenerius. Tuščios talpos nuo elektroninių cigarečių rūšiuojamos atsižvelgiant į medžiagą, iš kurios jos pagamintos. Jei talpoje yra skysčio likutis, ji turi būti rūšiuojama kaip pavojingos atliekos, o ne metama į pakuočių kontenerius³.

ES reguliavimas

Tabako ir susijusių gaminius reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES 2014 m. balandžio 3 d. dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB⁴. Toliau pateikiamos kai kurios šios direktyvos nuostatos.

Iš valstybėse narėse pateikiamų rinkai ar gaminamų cigarečių išsiskiriančių medžiagų didžiausi leistini kiekiai turi neviršyti:

- a) 10 mg dervų iš vienos cigaretės;
- b) 1 mg nikotino iš vienos cigaretės;
- c) 10 mg anglies monoksido iš vienos cigaretės (3. 1. str.).

Ant kiekvieno vienetinio tabako gaminių pakelio ir bet kokios išorinės pakuotės pateikiami numatyti įspėjimai apie galimą žalą sveikatai valstybės narės, kurioje gamins pateikiamas rinkai, valstybine kalba ar kalbomis (8. 1. str.).

Vienetinių pakelių ir bet kokios išorinės pakuotės etiketėje ir pačiame tabako gaminyje neturi būti jokių elementų ar požymių, kurie:

- a) skatina pirkti tabako gaminį ar jį vartoti sudarant klaidingą įspūdį apie jo savybes, poveikį sveikatai, riziką ar išsiskiriančias medžiagas; etiketėse nepateikiama jokia informacija apie nikotino, dervų ar anglies monoksido tabako gaminyje kiekį;
- b) sudaro įspūdį, kad tam tikras tabako gamins yra mažiau kenksmingas nei kiti ar juo siekiama sumažinti tam tikrų kenksmingų dūmų sudedamųjų dalių poveikį arba turi gyvybingumo suteikiančių, energetinių, gydomųjų, atjauninančių, natūralių, ekologinių savybių ar kitokį teigiamą poveikį sveikatai ar gyvenimo būdui;
- c) nurodo skonį, kvapą, bet kokias kvapiąsias medžiagas ar kitus priedus arba jų nebuvimą;
- d) suteikia panašumo į maisto ar kosmetikos produktą;

² Elektroninės cigaretės: <https://medis.ntakd.lt/duk/elektronines-cigaretes/>

³ Kaip rūšiuoti panaudotas elektronines ir kaitinamojo tabako cigaretes?: https://www.15min.lt/sveikata/naujienu/ilgaamziskumas/kenkia-ne-tik-sveikatai-bet-ir-aplinkai-kaip-rusiuoti-panaudotas-elektronines-ir-kaitinamojo-tabako-cigaretes-1702-2250846?utm_medium=copied

⁴ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES 2014 m. balandžio 3 d. dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02014L0040-20231023>

e) sudaro įspūdį, kad tam tikro tabako gaminio biologinis skaidumas yra didesnis arba jis turi kitų ekologinių pranašumų.

Vienetiniai pakeliai ir bet kokia išorinė pakuotė neturi sudaryti įspūdžio, kad suteikiama ekonominė nauda, joje pateikiant spausdintus kuponus, siūlant nuolaidas, nemokamą platinimą, du gaminius už vieno kainą ar teikiant kitus panašius pasiūlymus

Draudžiamiesiems elementams ir požymiams gali būti priskiriami tekstai, simboliai, pavadinimai, prekių ženklai, metaforiniai ar kiti ženklai (tačiau jais neapsiribojant) (13 str.).

Valstybės narės gali uždrausti tarpvalstybinį nuotolinį tabako gaminių pardavimą vartotojams. Valstybės narės bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią tokiai prekybai. Mažmeninės prekybos vietos, kurios užsiima tarpvalstybine nuotoline prekyba tabako gaminiiais, negali tiekti tokių gaminių vartotojams valstybėse narėse, kuriose tokia prekyba uždrausta. Valstybės narės, kuriose tokia prekyba nedraudžiama, įpareigoja mažmeninės prekybos vietas, numatančias užsiimti tarpvalstybiniu nuotoliniu gaminių pardavimu Sąjungoje esantiems vartotojams, registruotis valstybės narės, kurioje mažmeninės prekybos vieta yra įsteigta, ir valstybės narės, kurioje yra faktiniai ar potencialūs vartotojai, kompetentingose valdžios institucijose. Mažmeninės prekybos vietos, įsteigtos už Sąjungos ribų, privalo būti registruojamos valstybės narės, kurioje yra faktiniai ar potencialūs vartotojai, kompetentingose valdžios institucijose (18. 1. str.).

Valstybės narės reikalauja, kad naujoviškų tabako gaminių gamintojai ir importuotojai pateiktų pranešimą valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms apie bet kokią naujovišką tabako gaminį, kurį jos numato pateikti atitinkamai nacionalinei rinkai. Pranešimas pateikiamas elektronine forma šešis mėnesius prieš numatytą pateikimą rinkai (19. 1. str.).

Elektroninėms cigaretėms skirtas direktyvos 20 straipsnis.

Elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų gamintojai ir importuotojai valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms pateikia pranešimą apie atitinkamus gaminius, kuriuos ketinama pateikti rinkai. Pranešimas pateikiamas elektronine forma prieš šešis mėnesius iki numatyto pateikimo rinkai (20. 2. str.).

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) skystis, kuriame yra nikotino, būtų pateikiamas rinkai tik tam skirtose pildomosiose talpyklose, kurių tūris yra ne didesnis kaip 10 ml, vienkartinėse elektroninėse cigaretėse arba vienkartinėse kapsulėse, o kapsulių ar rezervuarų tūris būtų ne didesnis kaip 2 ml;

b) nikotino turinčiame skystyje būtų ne daugiau kaip 20 mg/ml nikotino;

c) nikotino turinčiame skystyje nebūtų 7 straipsnio 6 dalyje išvardytų priedų⁵;

d) gaminant nikotino turintį skystį būtų naudojamos tik labai grynios sudedamosios dalys. Kitų medžiagų nei šio straipsnio 2 dalies antros pastraipos b punkte⁶ nurodytos sudedamosios dalys nikotino turinčiame skystyje gali būti tik itin mažais kiekiais, jei tokie kiekiai technologiškai neišvengiami gamybos metu;

e) nikotino turinčiame skystyje būtų naudojamos tik tokios sudedamosios dalys, kurios jas kaitinant arba nekaitinant nėra pavojingos žmogaus sveikatai, išskyrus nikotiną;

f) elektroninėmis cigaretėmis nikotino kiekis normaliomis vartojimo sąlygomis būtų nuosekliai dozuojamas;

g) elektroninės cigaretės ir pildomosios talpyklos būtų neprieinamos vaikams ir būtų apsaugotos nuo sugadinimo, įskilimo bei pralaidumo ir turėtų mechanizmą, kuris užtikrintų, kad pildant neištekėtų skystis (20. 3. str.).

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) komerciniai pranešimai teikiant informacinės visuomenės paslaugas, spaudoje ir kituose spausdintuose leidiniuose, išskyrus leidinius, kurie skirti išimtinai prekybos elektroninėmis

⁵ Vitaminų arba kitų priedų, kurie sudaro įspūdį, kad tabako gaminyje yra naudingas ar mažiau kenksmingas sveikatai; kofeino arba taurino, arba kitų priedų bei stimuliuojančių junginių, kurie yra siejami su energija ir gyvybingumu; priedų, nudažančių išsiskiriančias medžiagas; rūkomojo tabako gaminių atveju – priedų, kurie palengvina įkvėpimą ar nikotino įsisavinimą; priedų, kurie nesudegintame pavidale turi CMR savybių.

⁶ Visų gaminių (pagal gaminių prekės ženklą ir rūšį) sudedamųjų dalių ir jų vartojant susidarančių išsiskiriančių medžiagų, įskaitant jų kiekius, sąrašas.

cigaretėmis ir pildomosiomis talpyklomis specialistams, ir leidinius, kurie yra spausdinami ir leidžiami trečiosiose šalyse, kuriose šie leidiniai nėra iš esmės skirti Sąjungos rinkai, tiesioginės ar netiesioginės elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų reklamos tikslais būtų draudžiami;

b) komerciniai pranešimai per radiją tiesioginės ar netiesioginės elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų reklamos tikslais būtų draudžiami;

c) būtų draudžiama bet kokio pobūdžio vieša ar privati informacija radijo programose tiesioginės ar netiesioginės elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų reklamos tikslais;

d) būtų draudžiama renginiuose, vykdamas veiklą ar atskiram asmeniui teikiama bet kokio pobūdžio vieša ar privati informacija tiesioginės ar netiesioginės elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų skatinimo tikslais, susijusi su keliomis valstybėmis narėmis ar teikiama keliose valstybėse narėse ar turi kitokį tarpvalstybinį poveikį;

e) elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų atžvilgiu būtų draudžiami komerciniai audiovizualiniai pranešimai, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (20. 5. str.).

21 ir 22 direktyvos straipsniai skirti žoliniam rūkomiesiems gaminiams.

24 straipsnyje nurodyta, kad:

1. Valstybės narės negali dėl priežasčių, susijusių su šioje direktyvoje reglamentuojamais klausimais, ir atsižvelgiant į šio straipsnio 2 ir 3 dalis, drausti ar riboti tabako ar susijusių gaminių, kurie atitinka šios direktyvos reikalavimus, pateikimą rinkai.

2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybės narės teisei toliau taikyti ar nustatyti papildomus reikalavimus, taikytinus visiems jos rinkai pateikiamiems gaminiams ir susijusiems su tabako gaminių pakuočių standartizavimu, kai tai pateisinama visuomenės sveikatos motyvais, atsižvelgiant į aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, pasiektą įgyvendinant šią direktyvą. Tokios priemonės turi būti proporcingos ir negali būti savavališkos diskriminacijos priemonė ar užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas. Apie tas priemones pranešama Komisijai kartu pateikiant jų tolesnio taikymo ar nustatymo motyvus.

3. Valstybė narė taip pat gali uždrausti tam tikros kategorijos tabako ar susijusių gaminius, remdamasi su konkrečia tos valstybės narės padėtimi susijusiais motyvais ir su sąlyga, kad nuostatos yra grindžiamos būtinumu apsaugoti visuomenės sveikatą, atsižvelgiant į aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, pasiektą įgyvendinant šią direktyvą. Apie tokias nacionalines nuostatas pranešama Komisijai kartu pateikiant jų nustatymo motyvus. Komisija per šešis mėnesius nuo šioje dalyje numatyto pranešimo gavimo datos patvirtina arba atmeta nacionalines priemones, patikrinusi, atsižvelgdama į aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, pasiektą įgyvendinant šią direktyvą, ar priemonės yra pagrįstos, ar jos būtinos ir proporcingos siekiamam tikslui, taip pat, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė ar užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas. Jeigu Komisija per šešių mėnesių laikotarpį nepriima jokio sprendimo, laikoma, kad nacionalinės priemonės buvo patvirtintos.

Airija

Airijoje prekybos elektroninėmis cigaretėmis, jų gamybos, atliekų rūšiavimo ir reklamos ribojimus nustato Visuomenės sveikatos (tabako gaminių ir nikotino inhaliacinių gaminių) įstatymas⁷.

Pagal įstatymo 2 dalį, asmuo, norintis užsiimti prekyba elektroninėmis cigaretėmis (tiek fizinėse parduotuvėse, tiek internetu), privalo kreiptis į vykdomąją instituciją ir gauti specialią licenciją dėl mažmeninės šių prekių prekybos. Elektroninių cigarečių prekybos licencija galioja 1 metus (su galimybe prekybos licenciją pratęsti). Pažymėtina, kad prekyba elektroninėmis cigaretėmis internetu nėra uždrausta.

⁷ Public Health (Tobacco Products and Nicotine Inhaling Products) Act:
<https://www.irishstatutebook.ie/eli/2023/act/35/enacted/en/print.html>

Draudžiama parduoti elektronines cigaretetes jaunesniems nei 18 metų amžiaus asmenims. Nuo 2024 m. rugsėjo 23 d. įsigaliojo Visuomenės sveikatos (tabako gaminių ir nikotino inhaliacinių gaminių) įstatymo pakeitimai, kurie numato, jog prekybininkams yra griežtai draudžiama pardavinėti elektronines cigaretetes renginiuose, kurie yra skirti vaikams arba kurių didžioji dalis dalyvių yra nepilnamečiai. Bauda už šį nusižengimą – 2 000 eurų.

Svarbu paminėti ir tai, kad dar 2024 m. rudenį Airijos vyriausybė pritarė bendrosios nikotino inhaliuojamų produktų schemos pakeitimams, kurie nustato:

- draudimą reklamuoti elektronines cigaretetes ne tam skirtose prekybos vietose;
- pakuočių ir prietaisų spalvų bei vaizdų apribojimus;
- draudimą parduoti ir naudoti elektronines cigaretetes, turinčias įvairių skonių;
- kvapiųjų medžiagų ir nikotino kiekį elektroninėse cigaretėse;
- draudimą importuoti, gaminti ir parduoti vienkartinės elektronines cigaretetes.

Nepaisant to, oficialiai šie pakeitimai vis dar nėra įtvirtinti Visuomenės sveikatos (tabako gaminių ir nikotino inhaliacinių gaminių) įstatyme.

Pagal Visuomenės sveikatos (tabako gaminių ir nikotino inhaliacinių gaminių) įstatymo 30 straipsnį, šalyje yra griežtai draudžiama elektroninių cigarečių reklama mokyklose ir jų teritorijose, viešajame transporte, traukiniuose, autobusų ir traukinių stotyse bei nustatytoje autobusų ir tramvajų stotelėse. Taip pat elektroninių cigarečių reklama yra draudžiama kino teatruose, išskyrus tuos atvejus, kai elektroninių cigarečių reklama yra rodoma prieš filmus, skirtus 18 metų ir vyresniems žiūrovams (31 str.).

Pažymėtina, kad nuo 2025 m. rugsėjo mėn. šalyje įsigalios draudimas parduoti elektronines cigaretetes savitarnos būdu arba tabako pardavimo automatuose⁸.

Airijos atliekų tvarkymo tarnyba (angl. *WEEE Ireland*)⁹ – pagrindinė organizacija, atsakinga už elektroninių atliekų tvarkymą ir jų surinkimo sistemą šalyje. Nustatyta, kad elektroninių cigarečių atliekos turi būti metamos į specializuotas „mėlynąsias baterijų dėžes“, kurios gali būti randamos prekybos centruose, elektroninių prekių parduotuvėse, vietinėse atliekų perdirbimo aikštelėse.

Elektroninių cigarečių perdirbimo procesas yra kruopščiai organizuotas. Vienkartinį elektroninių cigarečių nereikia išardyti prieš atiduodant perdirbimui, tačiau jų skysčio talpyklos turi būti pašalintos (jei jos gali būti pašalintos). Pažymėtina, kad Airijos atliekų tarnyba užsiima aktyviu visuomenės informavimu apie tinkamą elektroninių cigarečių perdirbimą, pabrėžiant, kad šie gaminiai negali būti išmetami kartu su buitinėmis atliekomis¹⁰.

Austrija

Elektroninės cigaretės parduodamos fizinėse parduotuvėse ir internetinėse parduotuvėse. Tose vietose, kuriose draudžiama rūkyti tabaką, toks pats draudimas taikomas ir elektroninėms cigaretėms. Nuo 2019 m. elektroninės cigaretės ir jų priedai parduodami tik asmenims, vyresniems nei 18 metų. Prekiaujant internetu, privaloma užtikrinti, kad šie gaminiai nepatektų asmenims iki 18 metų. Elektroninių cigarečių reklama draudžiama¹¹.

Elektroninių cigarečių ir jų priedų atliekos surenkamos pavojingų atliekų surinkimo vietose, taip pat kaip smulkios elektronikos atliekos. Pavyzdžiui, Vienoje taip pat yra mobilioji pavojingų atliekų surinkimo tarnyba. Šios atliekos taip pat surenkamos specializuotose tabako ir susijusių

⁸ Minister for Health commences law to ban the sale of tobacco products and nicotine inhaling products by self-service. 2024-05-31: <https://www.gov.ie/en/press-release/9c807-minister-for-health-commences-law-to-ban-the-sale-of-tobacco-products-and-nicotine-inhaling-products-by-self-service/>

⁹ WEEE Ireland: <https://www.weeeireland.ie/>

¹⁰ WEEE Ireland. WEEE Ireland facilitates the collective take back of this e-waste for free recycling, via our Blue Battery Box System. 2025-02-06: <https://www.weeeireland.ie/vape-e-cigarette-device-recycling/>

¹¹ E-Zigaretten in Österreich: gesetzliche Bestimmungen: <https://meine-region.at/e-zigaretten-in-oesterreich-gesetzliche-bestimmungen/>

gaminių parduotuvėse. Kai įmanoma atskirti baterijas, jos surenkamos atskirai. Elektroninių cigarečių talpos, jei jose yra likę skysčio, turi būti surenkamos kaip pavojingos atliekos¹².

Belgija

Nuo 2025 m. pradžios Belgijoje uždraustos vienkartinės elektroninės cigaretės. Vienas iš tokio draudimo motyvų – aplinkos tarša¹³.

Taip pat draudžiama nuotolinė prekyba elektroninėmis cigaretėmis ir jų pildyklėmis. Jas draudžiama parduoti tiek šalyje, tiek užsienio vartotojams. Tai taikoma ir pardavėjams iš užsienio. Taigi šalyje draudžiama:

- rūkyti elektronines cigaretes uždarose viešosiose vietose;
- parduoti elektronines cigaretes asmenims iki 18 metų;
- prekiauti elektroninėmis cigaretėmis internetu;
- reklamuoti elektronines cigaretes, išskyrus knygynuose ir specializuotose prekybos vietose¹⁴.

Elektroninės cigaretės laikomos elektroniniais įrenginiais. Taigi jų atliekos turi būti rūšiuojamos kaip elektroninės atliekos ir metamos į atitinkamus konteinerius. Skysčių talpos turėtų būti metamos prie pakuočių¹⁵.

Danija

Danijoje elektroninių cigarečių tvarkymą nustato Elektroninių cigarečių įstatymo vykdomasis potvarkis¹⁶.

Remiantis vykdomojo potvarkio 3 skyriaus nuostatomis, šalyje elektroninės cigaretės gali būti parduodamos tik tuo atveju, kai produktas yra užregistruotas Danijos technologijų saugos tarnybos registre. Draudžiama pardavinėti, gaminti ir laikyti elektronines cigaretes, kurios nėra registruotos Danijos technologijų saugos tarnybos registre. Elektroninių cigarečių gamintojai, importuotojai ir prekyautojai privalo užtikrinti, kad rinkoje parduodamos elektroninės cigaretės būtų patenkinamos kokybės, sudėties ir saugos. Pažymėtina, kad vidaus reikalų ir sveikatos apsaugos ministrai turi teisę nustatyti taisykles dėl elektroninių cigarečių kokybės, sudėties ir saugos, įskaitant reikalavimus elektroninių cigarečių sudedamosioms dalims ir pažeidimų priemonėms.

Draudžiama parduoti ir naudoti elektronines cigaretes jaunesniems nei 18 metų amžiaus asmenims. Pažymėtina, kad elektronines cigaretes taip pat draudžiama naudoti mokyklose ir jų teritorijose, dienos priežiūros centruose ir kt. (vykdomojo potvarkio 2 skyrius).

Elektroninių cigarečių gamintojai, importuotojai ir prekyautojai ant elektroninių cigarečių pakuočių privalo pateikti įspėjimus apie žalą sveikatai, taip pat užtikrinti, kad kiekviena išorinė pakuotė būtų standartinio dizaino ir turėtų produkto identifikacinį serijos numerį. Draudžiama pardavinėti elektronines cigaretes, turinčias skirtingus skonius, išskyrus elektronines cigaretes, turinčias būdingų mentolio ar tabako kvapniųjų medžiagų.

Pagal Elektroninių cigarečių įstatymo vykdomojo potvarkio 5 skyriaus nuostatas, asmenys, norintys parduoti elektronines cigaretes nuotoliniu būdu, prieš pradėdami prekybą privalo savo produkciją užsiregistruoti Danijos technologijų saugos tarnybos registre. Kai prekyba vyksta

¹² E-Zigaretten richtig entsorgen und noch besser vermeiden: <https://www.wenigermist.at/e-zigaretten-richtig-entsorgen-und-noch-besser-vermeiden>; E-cigarettes/vapes: <https://www.elektro-ade.at/en/recycling-and-reuse/e-cigarettes-vapes/>

¹³ L'interdiction de la puff en Belgique: tout ce qu'il faut savoir en 2025: <https://www.lepetitfumeur.fr/blog/post/linterdiction-de-la-puff-en-belgique-tout-ce-quil-faut-savoir-en-2025.html>

¹⁴ Vente en ligne de cigarettes électroniques: <https://www.cecbelgique.be/themes/services-en-europe/soins-de-sante/vente-en-ligne-de-cigarettes-electroniques>

¹⁵ Cigarette électronique jetable: <https://www.trionsmieux.be/bs-si/cigarette-electronique-jetable>

¹⁶ Bekendtgørelse af lov om elektroniske cigaretter: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/1166>

internetu, pardavėjai taip pat privalo naudoti amžiaus patikrinimo sistemą, kuri užtikrintų, jog pirkėjas yra sulaukęs 18 metų amžiaus.

Griežtai draudžiama bet kokia elektroninių cigarečių reklama. Taip pat draudžiama teikti finansinę ar kitokią paramą renginiams, veikloms ar asmenims, siekiant tiesiogiai ar netiesiogiai skatinti elektroninių cigarečių pardavimus arba jų reklamą. Pažymėtina, kad taip pat draudžiama pardavimų vietose atvirai išdėstyti ir rodyti elektronines cigaretes (vykdomojo potvarkio 7 skyrius). Elektroninės cigaretės turi būti rūšiuojamos kaip pavojingos atliekos, nes jose yra komponentų, kurie gali būti kenksmingi aplinkai. Netinkamai rūšiuojant ar perdirbant baterijas ir elektronines dalis, gali ištėkėti kenksmingos medžiagos. Siekiant užtikrinti aplinkai nekenksmingą ir saugų išmetimą, panaudotos elektroninės cigaretės turi būti pristatytos į specialias pavojingų atliekų surinkimo ir perdirbimo aikšteles¹⁷.

Estija

Draudžiama prekiauti aromatizuotomis, kitokio nei tabako skonio ir kvapo, elektroninėmis cigaretėmis ir jų pildyklėmis.

Nuotolinė prekyba tabako gaminiais, įskaitant ir elektronines cigaretes, draudžiama. Internetu prekiauti draudžiama tiek šalies viduje, tiek tarpvalstybinėje prekyboje¹⁸.

Elektroninių cigarečių reklama iš esmės draudžiama, išskyrus specializuotose publikacijose, skirtose prekybos šiais gaminiais specialistams ir tokių asmenų tarpusavio bendravime¹⁹.

Elektroninių cigarečių atliekos turi būti perduodamos atliekų surinkimo vietoms, grąžinamos pardavėjams arba išmetamos pavojingų atliekų surinkimo vietose. Jos taip pat gali būti pridudamos centralizuotai surenkant pavojingas atliekas²⁰.

Ispanija

Ispanijoje elektroninių cigarečių tvarkymas reguliuojamas pagal Karališkąjį dekretą 579/2017 dėl tam tikrų tabako ir susijusių gaminių gamybos, pateikimo ir pardavimo²¹ (toliau tekste – Karališkasis dekretas 579/2017).

Remiantis Karališkojo dekreto 579/2017 nuostatomis, elektroninės cigaretės negali būti parduodamos su papildomomis medžiagomis, kurios keičia produkto skonį ir kvapą. Taip pat parduodant elektronines cigaretes draudžiama naudoti priedus, kurie suteiktų klaidingą įspūdį dėl gaminio poveikio sveikatai (kancerogeninių, mutageninių priedų). Svarbu paminėti ir tai, kad ant kiekvienos išorinės elektroninės cigaretės pakuotės turi būti pateikiami įspėjimai ispanų kalba apie galimą žalą sveikatai.

Elektroninių cigarečių gamintojai ar importuotojai privalo pranešti Visuomenės sveikatos, kokybės ir inovacijų generalinei direkcijai bei pateikti duomenis nacionaliniam registruui apie kiekvieną gaminį, kurį ketina pateikti rinkai. Pranešime turi būti pateikta išsami informacija apie gaminio sudėtį, emisijas, toksikologinius duomenis ir kt. Be to, elektroninėms cigaretėms šalyje taikomi griežti kokybės ir saugos reikalavimai. Elektroninių cigarečių išorinės pakuotės turi būti

¹⁷ *Hvordan sorterer man e-cigaret?*. 2025-02-06: <https://mit-affald.dk/skrald/e-cigaret>

¹⁸ *Estonia not planning to ban disposable e-cigarettes*: <https://news.err.ee/1609563544/estonia-not-planning-to-ban-disposable-e-cigarettes>

¹⁹ Tabako įstatymo 26. (2) straipsnis. *Tobacco Act*: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/502122024002/consolide>

²⁰ *Hazardous waste and reusable items collected on two consecutive weekends*: <https://www.tallinn.ee/en/news/hazardous-waste-and-reusable-items-collected-two-consecutive-weekends>

²¹ *Real Decreto 579/2017, de 9 de junio, por el que se regulan determinados aspectos relativos a la fabricación, presentación y comercialización de los productos del tabaco y los productos relacionados*: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-6585&tn=1&p=20240117>

paženklintos specialiomis iespējamomis etiķetēm ir jose turi būti pateikta informacija apie sudedamąsias dalis ir nikotino kiekį produkte.

Pagal Karališkojo dekreto 579/2017 35 straipsnį, mažmenininkai, norintys užsiimti tarpvalstybine nuotoline elektroninių cigarečių prekyba internetu, privalo savo produktą užsiregistruoti nacionaliniame registre. Prekiautojai taip pat privalo įdiegti amžiaus patikrinimo sistemą, siekiant užtikrinti, kad elektroninės cigaretės būtų parduodamos tik asmenims, sulaukusiems 18 metų amžiaus. Pažymėtina, kad prekyba elektroninėmis cigaretėmis internetu šalies teritorijoje yra draudžiama, jeigu ji neatitinka Karališkojo dekreto 579/2017 keliamų reikalavimų.

Draudžiama reklamuoti elektronines cigaretes taip, kad reklama skatintų produkto vartojimą. Taip pat šalyje draudžiama kurti ir skleisti klaidingą įspūdį apie elektroninių cigarečių savybes, poveikį sveikatai ir kt.

Elektroninių cigarečių atliekos yra klasifikuojamos kaip elektronikos atliekos, todėl negali būti išmetamos kartu su įprastomis buitinėmis atliekomis. Asmenys yra skatinami panaudotas elektronines cigaretes pristatyti į specialius elektronikos atliekų surinkimo punktus, įskaitant tabako ir elektroninių cigarečių parduotuves bei savivaldybių atliekų surinkimo centrus²².

Italija

Draudžiama parduoti elektronines cigaretes asmenims iki 18 metų. Šių gaminių ir jų priedų reklama draudžiama²³.

Nuo 2025 m. pradžios įsigaliojo naujos taisyklės dėl nuotolinės prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir jų priedais. Draudžiama prekyba internetu gaminiais, kuriuose yra nikotino. Jų bus galima įsigyti tik fizinėse parduotuvėse, pavyzdžiui, tabako gaminių. Taip pat uždrausta tarpvalstybinė nuotolinė prekyba elektroninėmis cigaretėmis ir jų priedais, jų bus galima įsigyti tik šalies viduje. Gaminiai be nikotino ir toliau galės būti parduodami internetu²⁴.

Elektroninių cigarečių ir jų priedų atliekos yra laikomos smulkios elektronikos atliekomis. Jos surenkamos ekologinėse salelėse arba mažmeninės prekybos vietose. Jų atliekos taip pat surenkamos specializuotose prekybos tabako ir susijusiais gaminiais vietose²⁵.

Latvija

Nuo 2025 m. pradžios elektronines cigaretes ir jų priedus draudžiama parduoti asmenims, jaunesniems nei 20 metų. Šiems asmenims taip pat draudžiama šiuos gaminius turėti ir vartoti. Taip pat uždraustos aromatizuotos elektroninės cigaretės, išskyrus tabako skonio ir kvapo²⁶.

Tabako ir susijusių gaminių tvarkymo įstatyme²⁷ nustatyta, kad draudžiama parduoti tabako gaminius, elektronines cigaretes ir pan. internetu, įskaitant ne iš ES arba EEE šalies (8. (2) str.).

²² *Dónde se tiran los vapors? Una guía completa para el reciclaje responsable:*

<https://reducereutilizarecicla.org/donde-se-tiran-los-vapers/>

²³ *Sigaretta elettronica: normative, tassazione, sicurezza e uso:*

<https://www.opengateitalia.com/approfondimenti/sigaretta-elettronica-normative-tassazione-sicurezza-e-uso/>

²⁴ *Vendita di sigarette elettroniche online: nuove regole a partire dal 1° Gennaio 2025:* <https://legalblink.it/post/divieto-vendita-sigarette-elettroniche-online.html>

²⁵ *Dove buttare le sigarette elettroniche quando finiscono o si rompono?:*

<https://culturaeconsapevolezza.mase.gov.it/news/dove-buttare-le-sigarette-elettroniche-quando-finiscono-o-si-rompono>

²⁶ *Tobacco sellers in Latvia scramble to find loopholes to circumvent new ban on products and vapes:*

<https://www.euronews.com/health/2024/12/31/tobacco-sellers-in-latvia-scramble-to-find-loopholes-to-circumvent-new-ban-on-products-and>

²⁷ *Tabakas izstrādājumu, tabakas aizstājējproduktu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likums / Law on the Handling of Tobacco Products, Tobacco Substitute Products, Herbal Products for Smoking, Electronic Smoking Devices and Their Liquids:* <https://likumi.lv/ta/en/en/id/282077-law-on-the-handling-of-tobacco-products-tobacco-substitute-products-herbal-products-for-smoking-electronic-smoking-devices-and-their-liquids>

Tabako gaminių, elektroninių cigarečių ir pan. reklama leidžiama tik specializuotuose leidiniuose, skirtuose prekybos šiais gaminiais specialistams (9. (1) str.).

Elektroninių cigarečių ir jų priedų atliekos yra laikomos pavojingomis atliekomis. Jų atliekos turi būti perduodamos į rūšiavimo vietas, taip pat pardavėjams, kur metamos į specialius kontenerius. Šios atliekos gali būti surenkamos ir centralizuotai. Tokių atliekų surinkimo konteneriai yra prekybos centruose ir degalinėse. Rūšiuojant galima atskirti baterijas bei elektroninę įrangą (smulkiąją elektroniką) ir pildykles, kurios laikomos pavojingomis atliekomis²⁸.

Lenkija

2025 m. sausio mėn. Lenkijos vyriausybė pritarė tam, kad asmenims iki 18 metų nebūtų parduodamos elektroninės cigaretės ir jų pildyklės, nesvarbu, ar su nikotinu ar be jo. Taip pat pritarta kitiems draudimams, pavyzdžiui, draudimui rūkyti elektronines cigaretes tam tikrose viešosiose vietose (mokyklose, vaikų žaidimų aikštelėse, viešojo transporto stotelėse). Iš esmės bus taikomi tokie patys ribojimai, kaip tabako gaminiams arba elektroninėms cigaretėms su nikotinu.

Elektroninės cigaretės ir jų pildyklės negalės būti parduodamos internetu, o jų reklama bus draudžiama. Užtruks mažiausiai pusmetį, kol šios nuostatos įsigalios. Parduoti elektronines cigaretes asmenims iki 18 metų draudžiama jau ir dabar, jų prekyba internetu irgi yra draudžiama, tačiau pripažįstama, kad draudimų nesilaikoma²⁹.

Elektroninių cigarečių ir jų priedų atliekos surenkamos savivaldybių atliekų surinkimo vietose arba išmetamos į smulkios elektronikos kontenerius. Panaudotas elektronines cigaretes taip pat galima grąžinti jų pardavimo vietose³⁰.

Nyderlandai

Pastaraisiais metais Nyderlandų vyriausybė imasi priemonių kovojant su įvairių pavidalų rūkymu, pavyzdžiui, mažinamas pardavimo vietų skaičius. Nuo 2021 m. pradžios tabako gaminiai ir susiję gaminiai prekybos vietose turi būti laikomi nepastebimi, pavyzdžiui, jie turi būti laikomi uždaruose spintose arba stalčiuose. Juos rodyti galima tik specializuotose parduotuvėse, kuriose daugiausia parduodami tabako gaminiai. Nuo 2023 m. pradžios draudžiama prekiauti aromatizuotomis elektroninėmis cigaretėmis, išskyrus tabako skonio ir kvapo. Nuo 2023 m. liepos 1 d. uždrausta nuotolinė prekyba tabako gaminiais ir elektroninėmis cigaretėmis. Nuo 2024 m. liepos 1 d. šiuos gaminius draudžiama parduoti prekybos centruose, viešbučiuose, restoranuose ir baruose. Nuo 2025 m. pradžios elektroninės cigaretės gali būti parduodamos tik specializuotose parduotuvėse. Nuo 2032 m. tik specializuotose parduotuvėse galės būti parduodami ir tabako gaminiai³¹.

Tabako gaminius parduodantys asmenys turi būti sulaukę 16 metų. Draudžiama parduoti tabako gaminius, elektronines cigaretes ir jų pildykles asmenims iki 18 metų. Tabako gaminių ir elektroninių cigarečių reklama draudžiama. Jų reklama draudžiama ir parduotuvėse, kuriose

²⁸ E-cigarettes, elektrotehnika un citas bateriju saturošas iekārtas nedrīkst izmest atkritumu konteineros:

<https://multinews.lv/e-cigarettes-elektrotehnika-un-citas-bateriju-saturosas-iekartas-nedriskst-izmest-atkritumu-konteineros/>; Recycling disposable e-cigarettes: <https://www.saltpoint.eu/salt-recycling>

²⁹ Ograniczamy dostęp do e-papierosów, podgrzewaczy i woreczków z syntetyczną nikotyną:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/ograniczamy-dostep-do-e-papierosow-podgrzewaczy-i-woreczkow-z-syntetyczna-nikotyna---dla-zdrowia-polskiej-mlodziezy>; Zakaz sprzedaży e-papierosów poniżej 18. roku życia coraz bliżej:

<https://www.prawo.pl/zdrowie/zakaz-sprzedazy-e-papierosow-ponizej-18-roku-zycia.527798.html>; E-papierosy wciąż do kupienia przez internet. Ustawa tytoniowa uderzyła tylko w najsłabszych:

<https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artykul/e-papierosy-sprzedaz-przez-internet-ustawa,120,0,2276984.html>

³⁰ Gdzie wyrzucić jednorazowe e papierosy?: <https://smieci.eu/gdzie-wyrzucic-jednorazowe-e-papierosy/>; 7

nietypowych odpadów. Wiesz, gdzie je wyrzucić?: <https://ekobezkantow.pl/blog/nietypowe-odpady/>

³¹ Government measures to discourage smoking: <https://www.government.nl/topics/smoking/government-measures-to-discourage-smoking>

parduodami tabako gaminiai, bet prekiaujama ir kitais produktais. Reklama leidžiama tik specializuotų parduotuvių vidaus patalpose, tačiau ir tuo atveju reikia atitikti tam tikras sąlygas. Reklama negali matytis iš lauko. Taip pat draudžiama prekyba tabako gaminiiais ir elektroninėmis cigaretėmis:

- telefonu;
- užsakymu per paštą;
- pagal laikraščio ar žurnalo užsakymo formą³².

Elektroninių cigarečių atliekas galima priduoti atliekų surinkimo vietose, daugelyje prekybos centrų ir elektronikos parduotuvėse, o perkant naujus gaminius – pardavimo vietoje, jei tokia paslauga teikiama. Taip pat galima priduoti atliekas vietiniame aplinkos centre³³.

Prancūzija

Prancūzijoje elektroninių cigarečių tvarkymas reguliuojamas pagal Visuomenės sveikatos kodekso³⁴ nuostatas.

Kodekso L3513-5 straipsnis nustato, kad šalyje yra draudžiama parduoti arba nemokamai siūlyti išbandyti elektronines cigaretes asmenims, jaunesniems nei 18 metų amžiaus. Elektroninių cigarečių pardavėjai, gamintojai ir importuotojai privalo reikalauti, kad prieš pirkdami produktą klientai pateiktų savo amžių patvirtinantį dokumentą. Be to, griežtai draudžiama naudoti elektronines cigaretes tam tikrose vietose, įskaitant mokyklas ir jų teritorijas, viešojo transporto priemonės ir uždaras darbo vietas (L3513-6 str.).

Svarbu paminėti ir tai, kad draudžiama pardavinėti, platinti ir nemokamai siūlyti elektronines cigaretes ir jų priedus, kurie gali sukelti klaidingą nuomonę apie poveikį asmens sveikatai, „stimuliuoti energiją“ bei savo sudėtyje turėti kitų kenksmingų medžiagų. Kiekviena išorinė elektroninių cigarečių pakuotė privalo turėti atitinkamą ženklavimą ir naudojimo instrukcijų lapą. Taip pat kiekvienas elektroninių cigarečių gamintojas ir importuotojas privalo gauti licenciją ir prekės leidimą, siekiant pateikti produktą šalies rinkai (L3513-10 str.).

Elektroninių cigarečių reklama yra labai apribota. Visuomenės sveikatos kodekso L3513-4 straipsnis draudžia bet kokią tiesioginę ar netiesioginę elektroninių cigarečių reklamą. Taip pat šalyje draudžiama bet kokia rėmimo ar mecenavimo veikla, kuri galėtų būti laikoma šių produktų reklama. Elektroninės cigaretės priskiriamos prie elektroninės įrangos atliekų ir gali būti pristatytos į specialųjį atliekų surinkimo punktą, esančius prekybos centruose, mažose parduotuvėse, kai kuriose elektroninių cigarečių parduotuvėse ir atliekų surinkimo centruose.

2025 m. vasario 13 d. Prancūzijos parlamentas galutinai patvirtino prekybos vienkartinėmis elektroninėmis cigaretėmis ir jų platinimo draudimą. Šis draudimas apims visas šalies rinkoje esančias vienkartinės elektronines cigaretes. Kol kas neaišku, kokie bus kiti vykdomosios valdžios veiksmai³⁵.

Suomija

Suomijos Tabako įstatymas³⁶ nustato griežtą elektroninių cigarečių reguliavimą.

³² Sales of tobacco: <https://business.gov.nl/regulation/sales-tobacco/>

³³ Responsible recycling: return your e-cigarette or vape: <https://www.waardlanden.nl/en/residents/help-and-tips/tips/respond-recycle-deliver-your-e-cigarette-or-vape-in>

³⁴ Code de la santé publique:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072665/LEGISCTA000032549208/#LEGISCTA000032549208

³⁵ Le Parlement adopte définitivement l'interdiction des cigarettes électroniques jetables:

<https://www.francebleu.fr/infos/sante-sciences/puffs-le-parlement-adopte-definitivement-l-interdiction-des-cigarettes-electroniques-jetables-8658857>; Proposition de loi Interdire les dispositifs électroniques de vapotage à usage unique: <https://www.senat.fr/essentiel/ppl23-161.pdf>

³⁶ Tupakkalaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160549>

Pagal įstatymo 44 straipsnį, siekiant užsiimti mažmenine prekyba elektroninėmis cigaretėmis, prekybininkai privalo turėti specialųjį veiklos leidimą. Leidimas mažmeninei prekybai gali būti išduotas terminuotam laikotarpiui, jei veikla yra laikina. Laikinasis leidimas vienu metu gali būti išduodamas ne ilgesniam kaip 1 metų laikotarpiui.

Griežtai draudžiama parduoti elektronines cigaretes asmenims iki 18 metų amžiaus, o pats pardavėjas turi būti vyresnis nei 18 metų amžiaus. Tabako įstatymo 57 ir 58 straipsniuose nurodyta, kad Suomijoje draudžiama naudoti automatinius elektroninių cigarečių pardavimo įrenginius ir užsiimti prekyba elektroninėmis cigaretėmis internetu.

Elektroninių cigarečių mažmeninės prekybos metu ant išorinių pakuočių turi būti pateiktas sudedamųjų dalių sąrašas, įspėjimai ir naudojimo instrukcijos. Draudžiama naudoti klaidinanti pakuotės ženklina. Pažymėtina, kad elektroninių cigarečių reklama draudžiama (Tabako įstatymo 68 str.). Šalyje taip pat draudžiama išdėstyti elektronines cigaretes visiems matomose mažmeninės prekybos vietose (68–71 straipsniai).

Elektroninių cigarečių perdirbimas ir tvarkymas yra kompleksiškas procesas. Didesnės parduotuvės ir prekybos centrai priima elektronines cigaretes perdirbimui nemokamai, nepriklausomai nuo jų įsigijimo vietos. Nuo 2024 m. Suomija įgyvendina griežtesnius išplėstinės gamintojo atsakomybės reglamentus, įpareigojančius visus pakuočių gamintojus, įskaitant elektroninių cigarečių gamintojus, prisidėti prie perdirbimo išlaidų. Be to, šalis įvedė perdirbimo mokesčių ekomoduliaciją, skatinančią kurti lengviau perdirbamas pakuotes³⁷.

Švedija

Švedijos Tabako ir panašių produktų įstatymas³⁸ nustato elektroninių cigarečių tvarkymo reguliavimą šalyje.

Pagal Tabako ir panašių produktų įstatymo 5 skyriaus nuostatas, verslo subjektai, turintys nuolatinę verslo vietą Švedijoje, privalo gauti leidimą ir licenciją prekiauti šios kategorijos prekėmis. Pažymėtina, kad mažmeninės prekybos leidimus išduoda atitinkama savivaldybės institucija, kurioje yra prekybos vieta. Leidimo laikotarpis taip pat galioja individualiai, priklausomai nuo prašymo pateikimo. Įstatymas taip pat nustato griežtus reikalavimus elektroninių cigarečių saugai ir kokybei. Gamintojai ir importuotojai privalo užtikrinti, kad elektroninės cigaretės atitiktų nustatytus išorinės pakuotės turinio ir dizaino reikalavimus. Be to, gamintojai, importuotojai ir platintojai privalo sukurti ir palaikyti sistemą, kuri rinktų informaciją apie visus neigiamus šių produktų poveikius žmonių sveikatai.

Remiantis Tabako ir panašių produktų įstatymo 5 skyriaus nuostatomis, prekyba elektroninėmis cigaretėmis internetu yra griežtai reglamentuojama, tačiau leidžiama.

Elektroninių cigarečių reklama griežtai ribojama. Tabako ir panašių produktų įstatymo nuostatos draudžia elektroninių cigarečių reklamą per komercinius pranešimus periodinėje spaudoje, informacines visuomenės paslaugas, televizijos ir radijo transliacijas. Nepaisant to, elektroninių cigarečių reklama gali būti naudojama fizinėse pardavimo vietose, jei reklama nėra įkyri, neiššaukia vartotojų dėmesio ir neskatina šių produktų vartojimo (Tabako ir panašių produktų įstatymo 4 skyrius).

Elektroninių cigarečių atliekos yra priskiriamos pavojingų atliekų kategorijai, todėl gali būti perdirbamos tik specialiuose centruose. Taip pat galima grąžinti panaudotą ir tuščią elektroninę cigaretę tam tikruose mažmeninės prekybos vietose. Pagal Gamintojo atsakomybės už elektros įrenginius reglamentą³⁹, gamintojai privalo priimti grąžinamą įrangą, kuri tapo atliekomis, teikti

³⁷ SER-kierrätys. *Tietoa SE-laitteiden keräyksestä*. 2025-02-07: <https://serkierratys.fi/fi/kuluttajille>

³⁸ Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20182088-om-tobak-och-liknande-produkter_sfs-2018-2088/

³⁹ Förrordning (2022:1276) om producentansvar för elutrustning:

informaciją apie produkto sudėtį atliekų tvarkymo operatoriams ir užtikrinti, kad surinktos atliekos būtų transportuojamos, tvarkomos ir perdirbamos aplinkai draugišku būdu.

Vokietija

Nuo 2016 m. elektroninės cigaretės ir jų priedai patenka į Tabako įstatymo ir Tabako potvarkio reguliavimo sritį. Nuo 2021 m. pradžios taip pat traktuojamos ir elektroninės cigaretės bei jų priedai be nikotino. Asmenims iki 18 metų draudžiama parduoti tabako gaminius, elektronines cigaretes ir jų priedus. Tabako gaminių ir elektroninių cigarečių reklama iš esmės draudžiama. Ji leidžiama tik specializuotose tabako gaminių ir elektroninių cigarečių parduotuvėse⁴⁰.

Buvo siūlymų uždrausti vienkartinės elektronines cigaretes, tačiau galiausiai pritarta tik tam, kad jų atliekas priimtų prekybos vietas. Vis dėlto 2024 m. lapkričio mėn. aukštieji parlamento rūmai (Bundesrat) pritarė vienkartinę elektroninių cigarečių draudimui, tačiau dėl nestabilios politinės padėties šalyje tolesnis šio klausimo svarstymas kol kas įstrigęs⁴¹.

Prekyba internetu elektroninėmis cigaretėmis nedraudžiama, tačiau privaloma užtikrinti, kad šie gaminiai nepatektų asmenims iki 18 metų

Elektroninių cigarečių atliekos surenkamos kaip elektronikos atliekos. Savivaldybės privalo įrengti pakankamai tokių atliekų surinkimo vietų. Tai daryti privalo ir mažmeninės prekybos parduotuvės, kurių plotas didesnis nei 400 m². Įpareigoti mažmenininkai privalo priimti šias atliekas net tada, kuomet neperkamas naujas gaminy. Jei įmanoma atskirti gaminio bateriją, ji išmetama į baterijų konteinerį⁴².

Parengė

Informacijos ir komunikacijos departamento

Tyrimų skyriaus

Patarėjas Sigitas Daukša

Tel. (+370 5) 209 6172, el. p. sigitas.dauksa@lrs.lt

Patarėja Laura Švelnytė

Tel. (+370 5) 209 6173, el. p. laura.svelnyte@lrs.lt

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus parengti analitiniai ir informaciniai darbai skirti Seimo narių parlamentinei ir Seimo kanceliarijos veiklai. Šiuose darbuose pateikta informacija nėra oficiali Lietuvos Respublikos Seimo pozicija. Šį darbą atgaminti, išleisti, platinti, versti, perdirbti, viešai skelbti, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, galima tik gavus Seimo kanceliarijos leidimą.

Visais atvejais naudojant šį darbą privaloma nurodyti šaltinį.

© Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, 2025

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20221276-om-producentansvar-for_sfs-2022-1276/

⁴⁰ Tabakerzeugnisse und E-Zigaretten:

https://www.bvl.bund.de/DE/Arbeitsbereiche/03_Verbraucherprodukte/02_Verbraucher/05_Tabakerzeugnisse/bgs_Tabakerzeugnisse_node.html; Handel mit Zigaretten, Tabakwaren & nikotinhaltigen Erzeugnissen:

<https://www.haendlerbund.de/de/ratgeber/branchen/3754-tabakverordnung-tpd2>; Werbung für E-Zigaretten weitestgehend verboten!: <https://www.rauch-frei.info/wissen/news/werbung-fuer-e-zigaretten-weitestgehend-verboten/>

⁴¹ Fordere jetzt ein Verbot von Einweg-E-Zigaretten!: <https://www.duh.de/mitmachen/e-zigaretten/>

⁴² Wie kann ich meine E-Zigarette richtig entsorgen?: <https://www.bmu.de/faq/wie-kann-ich-meine-e-zigarette-richtig-entsorgen>; Germany tightens regulations on E-waste disposal: implications for the cannabis vape industry: <https://blog.signature-products.com/regulations-e-waste-disposal-germany/>